
[2014-7-RE](#)

CAUSA 2014-7-RE

(Guirao Bailén c/ Rossell Badia)

Aute del Tribunal Constitucional del 5-5-2014 relatiu al recurs d'empara 2014-7-RE

Número de registre 85-2014. Recurs d'empara

Aute del 5 de maig del 2014

BOPA núm. 29, del 14 de maig del 2014

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 20 de febrer del 2014, per la representació processal del Sr. Robert Guirao Bailén, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra els autes del 17 de desembre del 2013 i del 30 de gener del 2014, ambdós dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució i atès que demana al Tribunal Constitucional que acordi l'admissió a tràmit d'aquest recurs d'empara, i seguidament, que en el seu dia, anul·li l'aute del 17 de desembre esmentat "*per manca de correcta valoració de les proves; el qual haurà de conduir a la desestimació del recurs d'apel·lació formulat contra l'Aute de mesures provisionals del 26 de març de 2013, confirmant íntegrament aquest darrer Aute*";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 19 de març del 2014;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Carles Viver Pi-Sunyer;

Antecedents

Primer

El 26 de març del 2013, la Batllia va dictar un aute de mesures provisionals i urgents en el marc de la

separació matrimonial del Sr. Robert Guirao Bailén i de la Sra. Cristina Rossell Badia.

En aquest aute es va acordar, entre d'altres, mantenir la pàtria potestat compartida entre els dos progenitors, atribuint la guàrdia i custòdia del fill a la mare i pel que respecta a la filla establir un sistema de guarda i custòdia compartida a raó d'una setmana amb cada progenitor, sense establir un règim de visites pel fill, sense perjudici d'allò que es pugui establir mitjançant sentència. Seguidament, aquest aute precisa el calendari de la menor en relació amb les vacances i altres dates destacades.

Així mateix, es va fixar una pensió per aliments a càrrec del pare de 350,00 € per al fill i de 100,00 € per a la filla, establint l'obligació dels progenitors de satisfer el 50% de les despeses extraordinàries generades pels menors. Tanmateix, no es va donar lloc a la pensió compensatòria sol·licitada per la Sra. Cristina Rossell Badia.

Segon

La representació processal de la Sra. Cristina Rossell Badia va interposar un recurs d'apel·lació contra aquest aute, i, el 17 de desembre del 2013, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual decidia estimar parcialment aquest recurs i, per tant, revocar parcialment l'aute dictat per la Batllia en el sentit d'atribuir la guarda i custòdia de la menor a la seva mare, establint un règim de contactes paternofiliars consistent en caps de setmana alterns i fixant una pensió a càrrec del pare de 350,00 € en concepte d'aliments a favor de la nena. Aquest aute confirmava la decisió de la Batllia en tota la resta de punts.

Tercer

La representació processal del Sr. Robert Guirao Bailén va presentar un incident de nul·litat d'actuacions contra aquesta resolució per tal com va considerar que s'havia vulnerat el seu dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, per una mala valoració de les proves.

Quart

El 30 de gener del 2014, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute en què desestimava aquest incident de nul·litat d'actuacions, ja que el sol·licitant no al·lega, ni prova la vulneració de cap dret fonamental, sinó que argumenta que s'han valorat erròniament les proves aportades en les actuacions. No obstant això, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia precisa novament la motivació que l'ha dut a la conclusió pronunciada el 17 de desembre del 2013.

Cinquè

El 20 de febrer del 2014, la representació processal del Sr. Robert Guirao Bailén, va interposar un recurs d'empara contra els autes del 17 de desembre del 2013 i del 30 de gener del 2014, ambdós dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

En primer lloc, aquesta part retreu la vulneració del principi d'innocència del recurrent pel fet que la

decisió de la Sala Civil presumeix que té un caràcter violent sense disposar de cap prova contrastada.

En segon lloc, s'haurien infringit els principis d'igualtat d'armes processals i de contradicció processal, ja que s'ha donat validesa a un informe psicològic que no està inclòs en els autes civils i del qual aquesta part no en sap res.

En tercer lloc, manifesta que s'haurien tingut en compte les manifestacions de la menor quan aquesta estaria manipulada per la mare.

Tot i reconèixer la provisionalitat de les mesures, destaca les greus conseqüències que aquestes poden tenir en el creixement i l'evolució personal de la menor. Per aquests motius, demana la suspensió de l'aplicació de l'aute del 17 de desembre del 2013 de manera cautelar i que mentre se substanciï el procediment constitucional s'apliqui l'aute del 26 de març del 2013.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que acordi l'admissió a tràmit d'aquest recurs d'empara, i seguidament, que en el seu dia, anul·li l'aute del 17 de desembre esmentat *“per manca de correcta valoració de les proves; el qual haurà de conduir a la desestimació del recurs d'apel·lació formulat contra l'Aute de mesures provisionals del 26 de març de 2013, confirmant íntegrament aquest darrer Aute.”*

Sisè

El 19 de març del 2014, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què demana la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions.

Segons el Ministeri Fiscal, de l'examen de l'exposició dels fets i dels fonaments de dret ordinari en què es basa l'empara del recurrent, se'n deriva una reiteració de les seves al·legacions ja formulades davant la jurisdicció civil, la qual tendeix a demanar una nova valoració de la prova practicada que li sigui més favorable i que desvirtua el recurs d'empara.

El Ministeri Fiscal destaca que es tracta d'un afer relatiu al dret de família en què preval sempre el dret superior de l'infant, la seva protecció, el seu dret a poder desenvolupar-se amb les màximes garanties i no del dret de cap dels seus progenitors. A més de les actuacions, tant la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia com el Ministeri Fiscal van participar en l'exploració de la menor i van poder copsar la seva situació actual, incloent també els missatges que li trameten els seus propis progenitors.

Conclou que el dret de família és viu i en aquest cas s'ha demostrat que entre la resolució de la primera instància i la de la segona s'ha produït una evolució de la menor que ha aconsellat modificar el seu règim de custòdia per garantir el seu equilibri emocional.

Fonaments jurídics

Primer

Com s'ha exposat amb deteniment en els antecedents, el recurrent al·lega que els dos autes de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, que ratifiquen les mesures provisionals adoptades per la Batllia mentre se substancia el procediment de separació i davant els quals demana empara, han vulnerat els seus drets a la jurisdicció, a una resolució fonamentada en Dret i a un procés degut, com a conseqüència d'una "*manca de valoració correcta de la prova*" derivada, al seu torn, aquesta valoració incorrecta, de: a) la presumpció, contrària "*al principi d'innocència*" pel fet de considerar que el recurrent té un caràcter violent; b) la utilització, contrària al principi d'igualtat d'armes processals, d'un informe psicològic citat només de manera parcial en les actuacions; i, c) la valoració de les declaracions de la menor malgrat que estava "*literalment capturada per la seva mare*".

Segon

Com ha reiterat aquest Tribunal en molt nombroses resolucions, la valoració de les proves és una tasca que l'ordenament constitucional reserva als jutges i als tribunals de la jurisdicció ordinària i, llevat dels casos en els quals estan implicats drets fonamentals substantius com ara el dret a la llibertat, aquesta qüestió només adquireix relleu constitucional i pot ser sotmesa a enjudiciament del Tribunal Constitucional en el supòsit que la valoració no estigui motivada, sigui lògicament o jurídicament irraonable o incorri en error material patent.

Tercer

És clar que cap d'aquests tres retrets es pot efectuar respecte de les resolucions enjudiciades.

De fet, el recurrent no nega el caràcter motivat dels autes recorreguts, ni al·lega que incorrin en cap error material patent, ni tampoc al·lega que la valoració sigui irraonable des del punt de vista lògic o jurídic; es limita a dir que la resolució és jurídicament incorrecta i, com queda dit, en un recurs d'empara el Tribunal Constitucional no pot entrar a enjudiciar la major o la menor correcció de les valoracions efectuades pels tribunals ordinaris de justícia.

Amb aquesta constatació podria acabar el nostre enjudiciament. Es pot afegir, però, que la ratificació de les mesures provisionals adoptades per la Batllia està basada en una prova suficient –les declaracions de la filla efectuades amb totes les garanties i l'informe pericial- i que el procés deductiu que connecta les proves amb la conclusió –és a dir, amb les mesures adoptades- no té cap falla lògica, ni és contrari a les regles d'inferència que normalment empren els juristes.

D'altra banda, com assenyala l'aute de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia del 30 de gener del 2014, en el procediment principal el recurrent tindrà ocasió de defensar els seus drets i interessos amb totes les garanties processals.

D'allò què s'ha dit fins aquí es dedueix *prima facie*, sense necessitat d'analitzar la qüestió amb més deteniment, que la pretensió del recurrent no pot prosperar. En conseqüència, és aplicable la causa d'inadmissió prevista a l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, tal i com l'ha interpretat aquest Tribunal i com han interpretat clàusules semblants altres tribunals com el Tribunal Europeu dels Drets Humans. (Veg. p. ex. aute del 2 de març del 2009, recaigut en la causa 2008-26-RE, aute del 20 de desembre del 2010, recaigut en la causa 2010-11-RE i aute del 4 de novembre del 2013, recaigut en la causa 2013-27-RE).

Per tot allò que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2014-7-RE interposat per la representació processal del Sr. Robert Guirao Bailén, contra els autes del 17 de desembre del 2013 i del 30 de gener del 2014, ambdós dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, a la presidenta del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 5 de maig del 2014.

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
President Vicepresidenta

Laurence Burgorgue-Larsen

Carles Viver Pi-Sunyer
Magistrat

Pierre Subra de Bieusses
Magistrat